

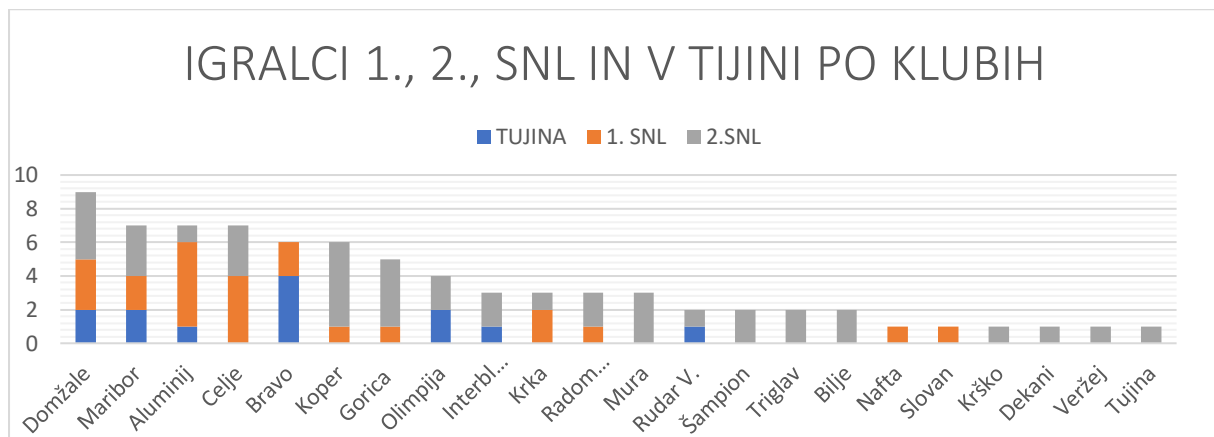
Simon Vidovič: USPEŠNA POT SLOVENSKEGA NOGOMETAŠA

UVOD

Predstavil bom analizo uspešnosti igranja mladih igralcev pri prehodu v članski nogomet. Za vzorec sem vzel vse slovenske nogometaše, ki so se rodili v letih 1997, 1998 in 1999, in so v tekmovalnem letu 21/22 nastopali v kvalitetnih klubih v tujini (po subjektivni oceni so to klubi oz. lige, ki so kvalitetnejše od 1. slovenske nogometne lige), v 1. SNL in 2. SNL. Te letnike sem izbral za to, da imajo za sabo vsaj tri odigrane tekmovalne sezone v članskem nogometu. Vse te igralce sem spremljal skozi 4 leta mladinske šole (U 16–U 19), prva tri leta članskega nogometa, in kje so igrali v tekmovalni sezoni 21/22.

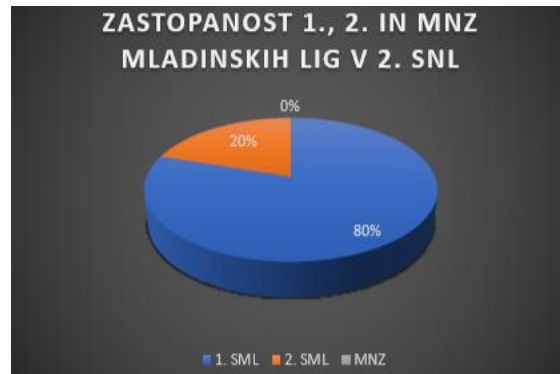
V raziskavi sem si zadal raziskati pot »uspešnega« slovenskega nogometaša skozi mladinsko šolo in prva leta članskega nogometa. Želel sem ugotoviti ali obstaja kakšna pot, ki je izrazita. Kakšna je bila pot igralcev, ki igrajo v tujini, 1. in 2. SNL? Kje so igralci, ki so se iz vrst mladinskih šol odpravili v tujino, kje so tisti, ki so v času mladinske šole igrali v 1. oz. v 2. SML? Ali obstaja kakšna posebna prepoznavna pot »uspešnih« nogometašev (igralci 1. SNL in igralci v kvalitetnejših klubih v tujini). Kot vodilo uspeha sem si zadal uspešno nastopanje v 1. SNL in seveda prestop v kvalitetnejše nogometne klube v tujini, ki omogočajo izboljšanje eksistence nogometašev. Želja je prepoznati pot nogometaša, ki bo pripomogla mladim igralcem in njihovim staršem k sprejemanju pomembnih odločitev v svetu nogometa, ki so v poplavi informacij s strani trenerjev, managerjev, raznih direktorjev in predsednikov klubov velikokrat v nezavidljivem položaju pri sprejemanju odločitev. Cilj naloge je narediti korak naprej k modelu razvoja mladega slovenskega nogometaša in ugotoviti, ali obstaja kakšna posebna prepoznavna pot »uspešnih« nogometašev. Seveda med uspešne nogometaše štejem v prvi vrsti tiste, ki jim je uspel preboj v kvalitetnejše in bogatejše tuje klube, ter igralce, ki nastopajo v 1. slovenski nogometni ligi.

ZASTOPANOST IGRALCEV POSAMEZNIH NOGOMETNIH ŠOL V 1. SNL, 2. SNL IN TUJINI

Iz zgornjega grafa je razvidno, da je bilo v tekmovalni sezoni 21/22 največ igralcev v prvih dveh slovenskih nogometnih ligah in v tujini iz vrst nogometne šole iz Domžal. Aluminij je imel največ prvoligaških igralcev, zanimivo pa je, da je po prodanih igralcih v tujino prednjači NK Bravo. Če so imele Domžale zelo logično razporeditev največ igralcev v 2. ligi, nato v 1. ligi in najmanj v tujini, je bilo ravno obratno pri NK Bravo, ki ima največ predstavnikov v tujini, nato v 1. ligi in nobenega predstavnika v 2. ligi. Zanimiva podatka sta, da Celje v vseh treh letnikih od 97 do 99 iz svoje mladinske šole nima predstavnika v tujini, Olimpija pa je brez predstavnika iz teh treh letnikov v 1. SNL. V oči zbode tudi, da NŠ Mura nima predstavnika ne v 1. SNL in ne v tujini, ima pa tri predstavnike v 2. SNL. Ko pogledamo na lestvico 1. slovenske mladinske lige generacij 97–99 ne preseneča podatek, da NŠ Mure v teh treh letnikih ni na zemljevidu tujine in 1. SNL, saj v dveh generacijah (1997 in 1998) niso igrali v 1. slovenski kadetski in mladinski ligi, v letniku 99 pa so bili na zadnjem mestu v 1. SML. Iz tega je razvidno, kakšna je škoda za slovenski nogomet, da regija kot je Prekmurje, nima predstavnika v najvišjih kategorijah mladinske šole. Marsikateri posameznik je bil izgubljen za slovenski nogomet zaradi težav NK Mure v tem obdobju.

DELEŽ IGRALCEV IZ 2. SML V 1. IN 2. SNL

Od 38 igralcev iz letnikov rojstva 97–99, ki so v tekmovalni sezoni 21/22 igrali v 1. SNL, so le trije (8 %) takšni, ki so v mladinski ligi igrali v 2. SML (po en igralec iz Nafta, Slovana in Tolmina) in en igralec (vratar) iz MNZ lige (Tabor Sežane), kar predstavlja 11 % vseh igralcev v 1. SNL.

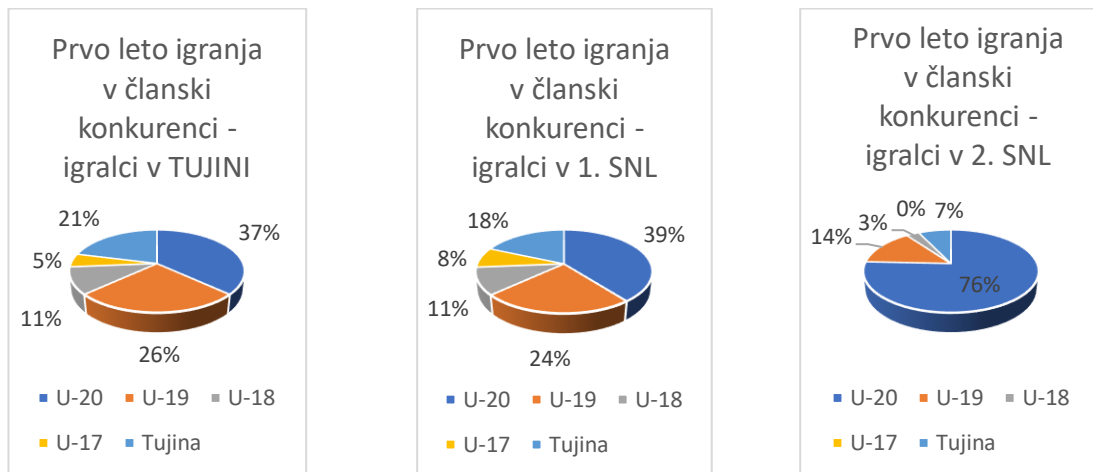
Od 70 igralcev iz teh treh letnikov v 2. SNL jih 14 (20 %) v tekmovalni sezoni 21/22 prihaja iz vrst drugoligašev v mladinskih selekcijah (Bilje 3, Radomlje 2, Mura 2, Dekani 2, Dravinja 2, Nafta, Britof in Jarenina).

Igralci iz teh treh letnikov, ki so v tekmovalni sezoni 21/22 igrali v tujini, so prav vsi v mladinskih selekcijah nastopali v 1. SML (ni grafa).

Iz navedenega lahko sklepamo, da igralci, ki trenajni proces obiskujejo v klubih v 2. slovenski mladinski nogometni ligi, praktično nimajo možnosti, da bi kdaj zaigrali v tujini. 10 % je delež igralcev iz 2. SML med slovenskimi igralci v 1. SNL in 20 % v drugi ligi. Torej še en podatek, ki govori v prid dejstvu, da je za našo malo državo z malim naborom igralcev še kako pomembno, da je najvišji nivo tekmovanja v mladinskih selekcijah pomemben v vseh regijah oz. kotičkih naše države, saj imajo tako mladi talentirani igralci možnost dostopa do najvišjih ravni tekmovanja v mladinskih ligah. Tako iz številke (število igralcev iz 2. SML v 1.SNL) kot iz prakse je razvidno, da je kvalitetna razlika med 1. SML in 2. SML zelo velika. Ne samo, da ima čim več igralcev možnost dostopa do najvišje ravni tekmovanja, temveč tudi izboljšanje kvalitete tekmovanja je cilj, ki ga mora NZS zasledovati. Reorganizacija tekmovanj, ki jih nogometna zveza pripravlja v tekmovalni sezoni 23/24, je mogoče prvi korak v smeri, da bodo

najkvalitetnejši slovenski igralci imeli več kvalitetnih tekem od starostne kategorije U-15 naprej.

PRVI NASTOP V ČLANSKI KONKURENCI

Iz grafov je razvidno, da nam približno petina najkvalitetnejših igralcev iz vrst mladinskih šol pobegne v tujino in da ni bistvenih razlik po deležih v kateri starostni kategoriji so zaigrali v članski konkurenci med igralci v tujini in 1. SNL. Je pa bistvena razlika med igralci 2. SNL in igralci, ki igrajo v 1. SNL in tujini. Če je med igralci, ki igrajo v tujini in 1. SNL približno polovica igralcev zaigrala za člane že v času mladinske šole, so igralci iz 2. SNL le v eni petini primerov zaigrali za člane v času mladinske šole.

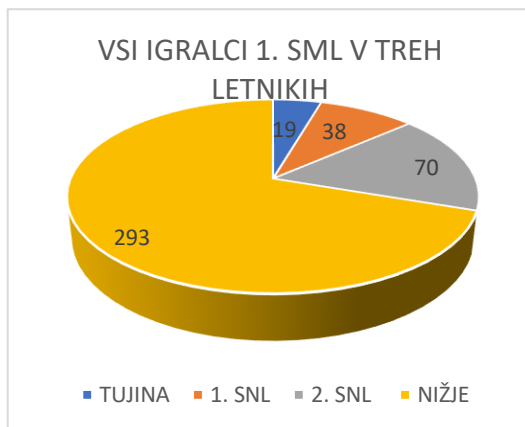
POT IGRALCEV, KI SO V TEKMOVALNEM LETU 21/22 IGRALI V 1. SNL, TUJINI OZ. 2. SNL

Pereč problem mladih igralcev je prezgodnje odhajanje v mladinske šole v tujini. Le dva igralca od devetnajstih, kolikor jih je iz teh treh letnikov igralo v tujini v sezoni 21/22, sta odšla v tujino brez dokazovanja v 1.SNL in to eden kot zadnje leto mladinec in drugi kot prvo leto član. Od vseh igralcev, ki so v tekmovalni sezoni 21/22 igrali v tujini, 1. in 2. SNL, je 13 igralcev odšlo v času mladinske nogometne šole v nogometne šole v tujino. Od teh jih je v tekmovalnem letu 21/22 igralo 5 v 2. SNL, 5 v 1. SNL in 3 v tujini. Od teh treh v tujini sta se dva vrnila v slovensko ligo, se dokazala v njej in nato prodala v tujino. Torej je od 13 poskusov le eden igralec ostal v

tujini brez dokazovanja v 1. SNL. Prepričan pa sem, da je še kar nekaj igralcev, ki so se iz mladinskih šol odpravili v tujino, a danes ne igrajo več ali pa igrajo v nižjih ligah v Sloveniji in v tujini.

Igralci, ki so se kalili v 2. SNL in nato zaigrali v 1. SNL, so v večini primerov zaigrali v drugi ligi v istem klubu kot kasneje v prvi ligi, saj so se s klubom uvrstili iz 2. SNL v 1. SNL. To so primeri iz nogometnih klubov Brava, Aluminija, Radomelj. Primer, da je igralec igral za mladinsko šolo v enem klubu, se šel kalit v drugo ligo v drug klub in se nato vrnil v prvo ligo nazaj v matični klub lahko vidimo samo na primeru NK Domžal. Dva igralca Domžal sta po mladinskem stažu za eno oz. dve leti zaigrala v drugi in se nato vrnila v Domžale. Zaključek je kot na dlani. Če se bo igralec iz druge lige prebil v 1.SNL, bo to posledica prestopa tega kluba v 1. SNL. O sodelovanju klubov med 1. in 2. SNL lahko govorimo le v izjemah.

DELEŽ IGRALCEV LETNIKOV 97, 98 IN 99 IZ 1.SNL, KI SO V TEKMOVALNI SEZONI 21/22 IGRALI V TUJINI, 1. SNL ALI 2.SNL

V vsakem klubu v povprečju igra vsaj 10 igralcev posameznega letnika. Ker je število klubov v 1. SML 14 (letniki 1997 so še igrali v 16 članski ligi), je v treh letnikih 1. SML igralo vsaj 420 igralcev. Graf nam prikazuje razmerja med številom igralcev po posameznih ligah. Le 30 procentov igralcev po 5 letih igranja še igra v 1., 2. SNL ali v tujini. V 1. SNL in v tujini pa le 13,5 % igralcev. Če se nekoliko

poigramo s številkami, lahko rečemo, da približno 14 % igralcev od 14 klubov zaigra v 1. SNL in tujini, kar je 1 % na klub. 1 % na klub predstavlja približno štiri igralce v treh letih. Iz navedenega lahko razberemo, da uspe vsakemu klubu vsako leto ustvariti 1,3 igralca, ki bo igral v 1. SNL ali v tujini. Razlogov, zakaj je temu tako, je prav gotovo več, a lahko rečem, da smo res majhni in je množičnost igralcev v večjih državah precej večja, a bi z organizacijskimi in strokovnimi prijemi prav gotovo lahko kakšen procent igralcev dvignili v 2., 1. SNL in v tujini. Deležnikov za ta korak je prav gotovo več. Potrebno je tako v organizacijskem kot strokovnem

smislu narediti več. Vsak igralec več v tujini je blaginja za klube in reprezentanco, vsak lasten igralec za klub zmanjšuje stroške delovanja kluba in posledično daje možnost zaslužka ob prestopih v tujino...

ZAKLJUČEK

Pregled nogometne poti treh letnikov nogometašev skozi mladinsko nogometno šolo in vsaj štiri leta članskega nogometa je pokazal, da je najuspešnejša pot tista, ko si igralci skozi mladinsko šolo 1. slovenske nogometne lige izborijo nastopanje v 1. slovenski nogometni ligi, se tam dokažejo in šele nato podajo v tujino po eksistenco. Polovica nogometašev, ki iz teh treh letnikov nastopa v tujini, jih je v 1. slovenski nogometni ligi zaigralo v času mladinske selekcije, druga polovica pa, ko so že bili člani. Vsi rezultati nam kažejo na strpnost, postopnost in vztrajnost skozi 1. slovensko mladinsko ligo in nato preko 1. slovenske nogometne lige do odhoda v tujino. Odhodi iz vrst mladinskih nogometnih šol v tuje nogometne šole se kažejo za zelo tvegan in neuspešen korak na nogometni poti. Kaljenje nogometašev v 2. slovenski nogometni ligi pa je produktivno le v klubih, ki so se nato uvrstili v 1. SNL, tako ne gre prehitevati s prestopi iz 1. mladinske lige v 3. ali 2. člansko ligo. Hitro igranje v času mladincev v nižjih članskih ligah se je izkazalo za pozitivno le v primeru vratarjev. Zelo redki so primeri, ko klub igralca pošlje na kaljenje v 2. ligo in se ta nato vrne v matični klub v 1. ligo.

V večini primerov iz rezultatsko uspešnejših klubov v 1. slovenski mladinski »ligi prihaja več igralcev, ki zaigrajo v tujini, 1. in 2. slovenski nogometni ligi. Imamo pa primere, ko je bil klub rezultatsko zelo uspešen v mladinskih selekcijah, a izplena igralcev, ki bi igrali v tujini, 1. ali 2. slovenski nogometni ligi, ni bilo. Nasprotno pa imamo za primer klub, ki je v vseh treh letnikih v mladinski konkurenci bil v spodnji polovici lestvice, a je med najuspešnejšimi klubi po igralcih v tujini in 1. ter 2. nogometni ligi. Iz navedenega lahko sklepamo, da ni rezultat tisti, ki zmeraj odraža kvaliteto, ampak je pomembna tudi pot do »rezultata«.